

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้อง ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยรวมพลัง คือ ภายในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ (ที่ถูกต้อง คือ ภายในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕) กรณีพรรคไทยรวมพลังไม่มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ พร้อมทั้งสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยรวมพลังยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับสำเนาคำร้อง

ปรากฏว่า พลเรือโท นิทัศน์ เพชรน้อย หัวหน้าพรรคไทยรวมพลัง ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่ปฏิเสธข้อกล่าวหา และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วยความยุติธรรม

พิจารณาแล้ว จากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองมีสาระสรุปความได้ว่า หลังจากที่พรรคไทยรวมพลัง แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองจำนวนสี่สาขา และการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรค ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจำนวนสองครั้ง คือวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ แล้วสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคที่พรรคไทยรวมพลังส่งมาให้ก่อนปรากฏว่า ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งให้หัวหน้าพรรคไทยรวมพลังส่งคำชี้แจงและเอกสารเพิ่มเติม ต่อมาวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้หัวหน้าพรรคไทยรวมพลังส่งคำชี้แจงและเอกสาร

เพิ่มเติม ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบหลักฐานแล้วส่งเอกสารคืน เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากพรรคไทยรวมพลังได้จัดส่งเอกสารให้นายทะเบียนพรรคการเมืองซ้ำซ้อนกับเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองที่สาขาที่ได้จัดส่งให้แล้ว เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับการรับสมาชิกที่พรรคไทยรวมพลังจัดส่งให้ปรากฏว่า ยังไม่ครบถ้วนถูกต้องอีกเช่นกัน จึงแจ้งให้ส่งคำชี้แจงและเอกสารเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งพรรคไทยรวมพลังได้มีหนังสือตอบ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนเวลาส่งเอกสารเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรค และการรับสมาชิกพรรคไปเป็นวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ และแจ้งว่าหากการดำเนินการเป็นไปได้หรือไม่อย่างไร พรรคจะได้พิจารณาดำเนินการในหนทางที่เหมาะสมต่อไป

นายทะเบียนพรรคการเมือง พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งเร่งรัดให้หัวหน้าพรรคไทยรวมพลังดำเนินการจัดส่งคำชี้แจงและเอกสารเพิ่มเติม ตามที่พรรคไทยรวมพลังได้ขอเลื่อนระยะเวลาอีกครั้งเนื่องจากได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว โดยให้พรรคจัดส่งเอกสารและคำชี้แจงเพิ่มเติมให้นายทะเบียนพรรคการเมืองภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

พรรคไทยรวมพลังได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า พรรคไทยรวมพลังได้ดำเนินการจัดตั้งและบริหารมาด้วยดี แต่ในปัจจุบัน ปรากฏว่าเกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นภายในพรรค เช่น กรรมการบริหารพรรคบางส่วนมีความขัดแย้ง กรรมการสาขาพรรคไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และการดำเนินการด้านเอกสารบางส่วนเกี่ยวกับการรับสมาชิกพรรคและการจัดตั้งสาขาพรรค มีอาการกระทำผิดกันตามกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับเป็นสาเหตุที่ขัดขวางการปฏิบัติงานของพรรค ซึ่งเป็นผลให้พรรคไม่อาจตั้งสาขาได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันและไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสมบูรณ์ได้

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยรวมพลังไม่จัดส่งเอกสารและคำชี้แจงเพิ่มเติม จึงไม่มีเอกสารหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าการรับสมัครสมาชิกพรรคและการจัดตั้งสาขาพรรคไทยรวมพลังเป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยรวมพลัง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ กล่าวคือ ไม่ส่งสำเนาใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิก ไม่ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคในคราวประชุมที่มีมติให้รับสมาชิกพรรค และข้อ ๕๔ ข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ คือ ไม่ส่งหนังสือแสดงความประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรคของผู้แทนสมาชิกที่ยื่น

ขอจัดตั้งสาขาพรรคต่อสำนักงานใหญ่พรรค รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรวมพลัง ในคราวประชุมครั้งที่มิมติอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรค รายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคในคราวประชุม ครั้งที่มิมติเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก หนังสือแจ้งการอนุมัติให้ผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรค ดำเนินการประชุมใหญ่สาขาพรรคครั้งแรกเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ซึ่งไม่สามารถพิจารณา ได้ว่าพรรคไทยรวมพลังได้ดำเนินการรับสมาชิกพรรคและจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่สาขา เป็นไปตาม ข้อบังคับพรรคหรือไม่ อย่างไร ประกอบกับพรรคไทยรวมพลังได้มีหนังสือรับว่าไม่สามารถดำเนินการ ตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียน พรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคไทยรวมพลัง ลำดับที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ และแจ้งให้ พรรคไทยรวมพลังทราบ

พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงพรรคไทยรวมพลัง พังเป็นที่ยุติได้ว่า พรรคไทยรวมพลังไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรวมพลัง (ภายในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕) พรรคไทยรวมพลังไม่มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา กรณีจึงมีเหตุที่จะยุบพรรคไทยรวมพลังได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมือง ย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ... ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจที่จะสั่งยุบพรรคไทยรวมพลังตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง ตามคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ